
NIKOLAUS GERSZEWSKI MŰVEI VONÓSOKRA¹

Nikolaus Gerszewski
3 Works For Strings
Giusto Chamber
Orchestra

Nikolaus Gerszewski zenei útját a hang és a csend alapjaival való mély elköteleződés jellemzi, gyakran a minimalista esztétikára támaszkodva olyan kompozíciókat hoz létre, amelyek kihívást jelentenek és kiterjesztik a hallgató idő- és térérzékelését a zenén belül. A kompozícióhoz való hozzáállása gyakran a hagyományos harmonikus és dallamfejlődés dekonstrukciója, ehelyett az ismétlést, a textúrát és a hang fizikai tulajdonságait kiemelő folyamatokat részesíti előnyben.

Nikolaus Gerszewski (* 1964 , Hamburg)

kísérleti zeneszerző, képzőművész, publicista és koncertszervező.

Budapesten és Hamburgban él. Nikolaus Gerszewski képzőművészetet tanult a Hamburgi Képzőművészeti Egyetemen . Tanulmányai 1991-es befejezése után a Balcony magyar művészeti folyóirat kiállítási lektoraként dolgozott. 2005 óta elsősorban kísérleti zeneszerzéssel foglalkozik. 2006-ban egyik alapítója volt a Blurred Edges aktuális zenei fesztiválnak Hamburgban. 2014-től 2017-ig a budapesti Magyar Képzőművészeti Egyetemen tanított kísérleti hanggyártást . 2015-ben megalapította a Conceptual Soundproductions Budapest együttest. 2021 óta tagja a Frog Peak Music zeneszerzői kollektívának. Műkatalógusa mintegy 200 kompozíciót tartalmaz különböző együttesekhez.

¹ **Glenn Astarita** CD-recenziója (<https://www.allaboutjazz.com/3-works-for-strings-giusto-chamber-orchestra-ezz-thetics>)

A 3 Works for Strings a Giusto Kamarazenekar előadásában lenyűgöző utazást kínál a kortárs vonóskompozíción keresztül. Ez az album bizonyítja Gerszewski innovatív megközelítését a minimalizmus és a szerkezeti feltárás terén. Az itt bemutatott három mű mindegyike egy aprólékosan kidolgozott hangzásvilágba invitálja a hallgatót, ahol a harmónia és a disszonancia határai, a ritmus és a csend mellett elmosódnak és újrafogalmazódnak.

Az albumot az „Inert Mass” nyitja, amely megadja a teljes kollekciónak alaphangját: a vonós textúrák bonyolult összjátéka, amely lassan fejlődik ki egy kissé rideg hangzásvilág és halvány hangszínváltások közepette, körkörös minimalista mintákon keresztül, figyelmet és türelmet követelve a hallgatótól. Gerszewski kompozíciós technikája átsüt a Giusto Kamarazenekar fegyelmezett előadásain, melynek tagjai precízen és érzelmi mélységgel navigálnak a komplex partitúrák között. A darab dinamikája mesterien irányított, magával ragadó hallgatási élményt teremtve, amely egyszerre introspektív és kiterjedt.

A második mű, a „Lining” mélyebbre ás a minimalizmus birodalmában, ismétlődő motívumokat alkalmazva, amelyek az idő múlásával fokozatosan átalakulnak. Itt Gerszewski feltárja az enyhe variációk lehetőségét egy gazdag hangmozaik létrehozására. Ez a mű a többenél jobban kiemeli a zeneszerző képességét a zenei elemek manipulálásában, hogy érzelmek és képek széles skáláját idézze elő. A Giusto Kamarazenekar a darab architektúrájának árnyalt megértésével lép fel, kiemelve a hatás szempontjából központi jelentőségű finom módosításokat.

Az album utolsó alkotása, a „Solid Rock” kissé eltér az előző szerzeményektől, több disszonáns elemet és hirtelen változtatásokat tartalmaz. Ez a darab kihívás elé állítja az előadókat és a közönséget, megköveteli, hogy a látszólagos káosz közepette jól hallgassa a mögöttes szerkezetet. Ez egy merész kompozíció, amely megerősíti Gerszewski helyét, mint előrelátó zeneszerzőt, aki nem fél attól, hogy feszegeti a vonóegyüttes műfaj határait.

A 3 Works for Strings lenyűgöző teljesítmény, amely bemutatja a kortárs komolyzene képességét az összetett gondolatok és érzelmek közvetítésére. A Giusto Kamarazenekar Gerszewski kompozícióinak interpretációja világosan és szenvedéllyel ragadja meg zenei látásmódjának lényegét.

NIKOLAUS GERSZEWSKI MŰVEIBŐL:

[The inside of a tone NIKOLAUS GERSZEWSKI Turn 2021 \(17:00\)](#)

Giusto Kamarazenekar, művészeti vezető: Litván Erika
(Három Holló, 1052 Budapest, Piarista köz 1.)

Nikolaus Gerszewski „Turn” című, 16 vonós hangszerre írott kompozíciója (2021) egyszerre végez harmónia, ritmikai és dinamikai átalakulási folyamatokat egy 4 és fél oktávon szétterülő diatonikus klaszter alapjain. Az embernek az a benyomása támad, hogy a tonalitás egy végtelenül változó elegy, amelyben a dúr és moll, a konszonancia és a disszonancia ellentétes fogalmai egy folytonos feloldási folyamaton mennek keresztül. Bolcsó Bálint

„Fabric” című munkájában (2021) az eleinte jól elkülöníthető gesztusok és folyamatok heterogén, majd mindinkább homogén struktúrákba rendeződnek, melyek belső szerkezetére a hangmagasság-tér fokozatmentes bejárása: glissandók, mikrotonalitás és szándékos intonációs instabilitás jellemző. A Giusto Kamarazenekart 2004-ben Litván Erika koncertmester alakította meg. Ez eleinte csak vonószekereként működött, majd idővel más felállásban is kipróbálta magát. Vonóstriótól szimfonikus zenekarig minden lehetséges felállásban játszott már, és rendszeresen ad azóta is hangversenyeket Budapesten és országszerte.

Nikolaus Gerszewski - Inert Mass for 12 String Players (2018) [Score-Video] (24:13)

Giusto Kamarazenekar, művészeti vezető: Litván Erika

Ismertető: Az alapanyag egy két oktávos fulltone klaszter, amelynek belsejében mindig fokozatos változások történnek, valójában mindig külön-külön a négy paraméterben: hangmagasság (glissando), hangszín (tasto és ponticelli közötti váltás), dinamika (crescendo/diminuendo) és impulzus tempó (accelerando/ritardando); minden rész ugyanazt a progressziót tartalmazza, mindig aszinkron és különböző hangmagassági szinten. Az eredmény egy szinte statikus hangkép, amely ugyanakkor négy szinten állandóan átfomálódik. 12' perc elteltével a pólusállás visszaáll, és az eljárás megismétlődik.

Nikolaus Gerszewski – Művészet vonósnégyesre (2017) [partitúra-videó] (24:32)

Nikolaus Gerszewski – Art for String Quartet (2017)

Gregor Dierck, Benjamin Spillner (hegedű); Swantje Tessmann (brácsa);
Saerum Park Foucher (cselló)

Nikolaus Gerszewski – Kodam Gobar? Soprano and Ensemble (2011) [partitúra-videó] (14:03)

Ensemble Work in progress, Berlin

Katia Guedes (szoprán); Katrin Plümer (fuvola); Matthias Badczong (klarinét);
Aki Yamauchi (kürt); Christophe Schweizer (trombita); Seth Josel (girár, m. v.);
Ewa Korolczyk (ütőhangszerek); Pavlos Antoniadis (zongora); Chang Yun Yoo (brácsa);
Marika Gejrot (cselló); José Reyes (nagybőgő).
Vezényel és zenei rendező: Gerhardt Müller-Goldboom